Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Abril-Maig 2026

Avaluació diagnòstica curs 2025-2026
2n d'educació secundària obligatòria

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 1

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ **Grup:** _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf **blau** o **negre** no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta…).
- Has de contestar **totes** les preguntes seguint l'ordre en què apareixen a la prova. Si no saps respondre alguna pregunta, pots passar a la següent.
- En aquest model hauràs de **respondre** de la manera següent:

A. marcant ☒ l'**opció** correcta/marcant ☒ l'**opció** correcta a cada apartat.

☒ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

B. marcant ⊗ **les opcions** de resposta correcta.

⊗ A. ◯ B. ⊗ C. ◯ D. ◯ E. ◯ F.

* Si t'equivoques, omple tot el quadrat ■ o tot el cercle ● i marca de nou la resposta correcta amb una **X**.
* Si vols marcar de nou una opció ja descartada, encercla-la ◙.

C. escrivint la resposta correcta dins del requadre:

El text diu que...

D. marcant si les afirmacions són vertaderes (**V**) o falses (**F**) amb una **X**. També pots haver de triar entre altres opcions com sí (**Sí**) o no (**No**); o altres opcions.

	V	F
	X	
		X
	X	
		X

E. escrivint ✍ als espais buits.

Completa ✍ la frase següent.

_____ _____

F. marcant ☒ **l'opció** de resposta correcta i justificant la vostra resposta.

☐ A. Sí

☒ B. No

Per què?

Perquè...

G. completant les taules en què l'enunciat demana que relacionis columnes:

Pregunta	**A**	**B**	**C**	**D**
Opció	1	2	3	4

La **PART 2** és per escriure la redacció final. Si necessites fer una planificació o esquema del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat al quadern amb el nom ***planificació***.

* Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre de color.

Comprensió oral

Àudio: Catalunya Ràdio. *Es perd diversitat lingüística a marxes forçades*. Mapamundi. 3cat. 26/04/2023

1. Quin **percentatge** de la població mundial parla el **4 %** de les **llengües**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. 95 %
- ☐ B. 96 %
- ☐ C. 46 %
- ☐ D. 94 %

2. Per què **Àfrica** i **Oceania** són ***santuaris lingüístics***?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè...

- ☐ A. ...hi ha llengües en perill.
- ☐ B. ...s'hi parlen moltes llengües.
- ☐ C. ...s'hi protegeixen les llengües.
- ☐ D. ...són espais de resistència lingüística.

3. **Per què** l'àudio diu ***paradís lingüístic*** **en lloc** de ***refugi o espai lingüístic***?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè vol...

☐ A. ...que els oients s'interessin per l'existència de les llengües diferents.

☐ B. ...cridar l'atenció dels oients sobre l'existència de les llengües diferents.

☐ C. ...reflectir la importància positiva de lloc ideal per a l'existència de les llengües diferents.

☐ D. ...que els oients entenguin en què consisteixen les diferències de les llengües que s'hi parlen.

4. Digues ☒ si les **afirmacions** següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

	V	**F**
La gran majoria de la població mundial comparteix un nombre molt reduït de llengües.		
La persona entrevistada és lingüista expert en les llengües d'Oceania.		
A Oceania hi ha més nombre de llengües que a Àfrica.		
Nova Zelanda és l'illa d'Oceania on hi ha més llengües.		

0-1-2

5. Quines són les **fonts** més **adequades** per resoldre cada **tasca**? I per què?

Relaciona les dues columnes.

Tasca	**Fonts**
A. Saber si una llengua està en perill d'extinció.	1. Mitjans fiables + web oficial d'institucions lingüístiques perquè permeten contrastar informació amb fonts reconegudes.
B. Verificar si una notícia sobre una llengua és certa.	2. Constitucions, lleis, webs de governs o institucions oficials perquè són fonts legals i fiables.
C. Saber quins drets lingüístics té una llengua.	3. UNESCO, Ethnologue, SIL International perquè són fonts especialitzades en vitalitat lingüística.
D. Conèixer quines llengües es parlen en una comunitat local.	4. Estadístiques oficials (ex: cens), estudis sociolingüístics perquè donen dades reals i contextualitzades.

Tasca	**A**	**B**	**C**	**D**	0-1-2
Fonts					

6. **On** es parlen entre **800** i **1.000** llengües?

0-1

7. L'entrevistat esmenta diversos **factors** que incideixen en la **pervivència** d'una **llengua**.

Escriu-ne **dos**.

1.

2.

0-1-2

8. Quines **característiques comparteixen** el **català** i aquestes **llengües d'Oceania**?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**2** opcions correctes)

◯ A. El maorí, el samoà, el tok i el pisin han adoptat l'alfabet llatí per a l'escriptura.

◯ B. Les llengües d'Oceania no són aptes per a tots els àmbits i usos lingüístics.

◯ C. Les llengües d'Oceania creen paraules noves amb el procediment de la composició.

◯ D. Les llengües de les terres altes de Nova Guinea són dialectes d'una llengua comuna.

◯ E. Algunes llengües de les terres altes de Nova Guinea tenen tons lèxics: el to canvia el significat de les paraules.

◯ F El tok, el pisin i el bislama són llengües criolles (barreja de llengua local amb la llengua colonial: anglès o francès).

0-1

9. Quin és el **tema** principal del text?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. La diferència lingüística
- ☐ B. La diversitat lingüística
- ☐ C. La quantitat lingüística
- ☐ D. La singularització lingüística

10. Creus que és **adequada** l'**expressió** del títol ***a marxes forçades***?

Raona breument la teva resposta.

0-1-2

Lectura 1

A les pel·lis de zombis, generalment, la gent fuig de casa cridant com bojos, morts de pànic, i s'entaforen a dins dels cotxes que tenen aparcats a la porta de la seva casa unifamiliar, cotxes que sempre estan oberts i amb les claus posades. Perden uns segons vitals, ja que els rellisquen els dits per la suor i pels nervis, o potser és per la sang que els regalima, però si són els protagonistes aconsegueixen arrencar el vehicle just en l'últim moment, quan el zombi colpeja la finestra i està a punt de cruspir-se'l.

En canvi, molt em temo que quan l'atac és a Barcelona, la cosa canvia. I molt, ja que, generalment, aquí vivim en pisos i hi ha intèrfons i portes tancades, porteres, porters, conserges, no ho sé, la tira d'obstacles fins a arribar al teu cotxe. Això si tens la potra de tenir-ne, és clar. I els cotxes, els tenim tancats amb clau o sota terra, als pàrquings soterranis, i, és clar, la sortida motoritzada se'ns complica bastant. A més, aquí no et deixen conduir abans dels divuit, a diferència dels EUA, que ho fas als setze (us imagineu qualsevol amic meu conduint? Si fins i tot jo penso que seria un error, un greu error!). Suposo que en el cas d'un atac zombi les autoritats serien més aviat laxes amb aquestes eventualitats. Vull dir que no crec que em posessin una multa per això, en el cas remot que pogués arribar a un cotxe i conduir-lo. En fi. Podria agafar una moto, vehicle que sé portar perfectament, tot i que els meus pares no ho saben ja que ho tinc terminantment PRO-HI-BIT, però soc una adolescent, què volen, no tinc llibertat per a res. Tot i que són vehicles poc fiables davant d'un atac zombi: no corren gaire, passes fred i d'una puntada de peu et fan caure a terra. D'una puntada de peu d'un zombi o de qualsevol. De qualsevol. De persones horribles que no tenen moral i que tirarien una noieta per robar-li la moto i fugir i salvar-se. Res de motos. Completament descartades.

Lectura 1

L'altra cosa que passa sovint a les pel·lis de zombis és que la gent té armes a casa; les pel·lis passen als EUA, és clar, on moltes famílies tenen pistola i armes variades desades a l'armari de la cuina o sobre la nevera. Aquí, a casa nostra, excepte algú que sigui caçador o delinqüent, la gent no sol tenir armes de foc a casa. (...) Francament, els delinqüents del meu barri són més aviat de navalles, crec. Lladregots que ni tan sols saben fer un atracament com Déu mana. Res, tema armes descartat per complicat. Molt complicat.

Quan van començar les notícies sobre la infecció jo era a casa amb l'Atontolinat. L'Atontolinat és el meu germà petit i el seu nom és un gran resum per demostrar el que és: un atontolinat, ni més ni menys. Té vuit anys. És un mocós i el que em feia la ràbia més gran del món era haver de cuidar-lo mentre la meva mare treballava o "es prenia un petit descans al qual tenia tot el dret del món". I això passava cada dimecres a la tarda. Per això, us puc dir perfectament quan va començar tot. Just el dia que jo feia de cangur de l'Atontolinat. Els dimecres, la meva mare i el meu pare pleguen de treballar una mica més tard i tornen plegats a casa, després de prendre's una cervesa i una tapa. (...) En fi, que estàvem mirant la tele, dibuixos animats, és clar, desobeint les instruccions de la mare de fer primer els deures, ni parlar-ne, que vingui ella i l'hi obligui; doncs això, estàvem tots dos mirant la tele i van interrompre l'emissió. L'Atontolinat vinga queixar-se, es pensava que era jo qui tallava el programa, no entenia res, ni jo tampoc; què estaven dient? "Vols callar!", vaig cridar. A la tele repetien un missatge de veu i amb subtítols en què ens deien que ens quedéssim a casa. Molt bé, no pensava sortir, però volia saber on era la meva mare. I el meu pare. (...)

Martín, Patrícia. *Una de zombis*. Estrella polar, 2014

11. Quins són els **elements constitutius** d'aquest text?

Marca ☒ l'**opció** correcta a cada part.

A. **Narrador en...**

- ☐ 1. primera persona testimoni.
- ☐ 2. tercera persona omniscient.
- ☐ 3. tercera persona observadora.
- ☐ 4. primera persona protagonista.

B. **Espai:**

- ☐ 1. Barcelona.
- ☐ 2. bloc de pisos.
- ☐ 3. casa unifamiliar.
- ☐ 4. els Estats Units d'Amèrica.

C. **Personatges humans i...**

- ☐ 1. animals.
- ☐ 2. històrics.
- ☐ 3. sobrenaturals.
- ☐ 4. extraterrestres.

0-1

12. **Qui** ha **escrit** aquest **text**?

_____

0-1

13. Quines pel·lícules tracten el **mateix tema** que aquest **text**?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**2** opcions correctes)

◯ A.

◯ B.

◯ C.

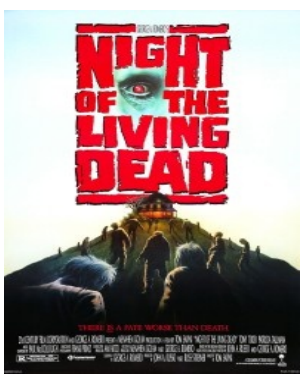

◯ D.

◯ E.

◯ F.

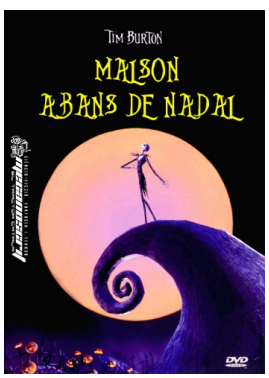

0-1-2

14. Podem dir que aquest fragment pertany a una novel·la que és una **paròdia** (imitació burlesca d'una obra) del **gènere literari** de **terror**? **Per què**?

Raona breument la teva resposta.

0-1

15. Al **segon paràgraf** hi ha un exemple del recurs expressiu de la **ironia** (dir una cosa, però voler-ne expressar una altra) amb la intenció de crear complicitat amb el lector a través de l'humor.

Escriu-la a continuació.

0-1

16. **Per què** hi ha un personatge a qui anomenen ***Atontolinat***?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè...

- ☐ A. ...la seva germana gran troba que és poc espavilat.
- ☐ B. ...no deixa que la seva mare es prengui un descans.
- ☐ C. ...molesta la seva germana quan ha de fer els deures.
- ☐ D. ...la seva mare necessita algú que el vigili quan té feina.

Lectura 2

Departament d'interior. *En grans concentracions de persones*. Generalitat de Catalunya. 2024

17. Pots **refiar-te** del que diu aquest **text**? **Per què**?

Raona breument la teva resposta.

0-1

18. Digues si ☒ les **afirmacions** següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

Aquest text és instructiu perquè...

	V	**F**
...utilitza connectors textuals.		
...utilitza verbs en imperatiu.		
...inclou gràfics.		
...inclou imatges i icones.		

0-1-2

19. **vamba**

f. [LC] [SP] Sabatilla de sola de goma, utilitzada generalment per a fer esport.

Com s'ha **format** la paraula ***vamba***?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

La paraula *vamba* s'ha format amb el procediment lingüístic...

- ☐ A. ...de la composició perquè és la unió de dues paraules.
- ☐ B. ...de la derivació perquè se li ha afegit un sufix a una paraula base.
- ☐ C. ...del préstec lingüístic perquè prové del nom d'una marca francesa de sabatilles esportives.
- ☐ D. ...del neologisme perquè és la creació d'una paraula per designar una realitat nova.

20. Digues ☒ si les **afirmacions** següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

Si vaig a un lloc on hi ha molta gent...

	V	**F**
...puc dur sabates de taló.		
...no importa que dugui la documentació.		
...he de saber per on puc sortir.		
...he de tenir localitzats els i les agents de seguretat.		

0-1-2

21. El **llenguatge inclusiu** és una manera de parlar i escriure que **evita discriminacions** i **visibilitza totes les persones**, independentment del seu gènere, identitat, orientació, origen, capacitats, etc.

Quina **expressió** del **text** fa un **ús discriminatori** del llenguatge pel que fa al **gènere**?

0-1

22. **Per què** ens diuen «**No pugeu a baranes, reixes o altres elements inestables**»?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Perquè...

- ☐ A. ...no tapem la visió a la resta de la gent.
- ☐ B. ...el personal de seguretat ens pot multar.
- ☐ C. ...les baranes tenen la funció de delimitar l'espai.
- ☐ D. ...podem caure i fer-nos mal o fer mal a l'altra gent.

Lectura 3

TEMPS ENRERA, DESPRÉS DE LA CONQUESTA PEL REI EN JAUME I, L'ILLA ES VA REPARTIR ENTRE ELS NOBLES QUE L'AJUDAREN A REDUÏR ELS MUSULMANS. ELS NOUS COLONS TENIEN CERTS PRIVILEGIS I FACILITATS...
ELS PAGESOS PODIEN COMPRAR O ARRENDAR TERRES ALS NOBLES, JA QUE AQUESTS NO ES DEDICAVEN A CAP CASTA D'ACTIVITAT DE PRODUCCIÓ NI COMERÇ.
MALLORCA ES DIVIDIA ENTRE CIUTAT, A ON HI HAVIA LES GRANS FORTUNES, I LA PART FORANA, A ON MOLTS CIUTADANS TENIEN TERRES. ELS CIUTADANS NOBLES, CAVALLERS I ECLESIÀSTICS NO PAGAVEN TRIBUTS, EREN **ABSENTS** A CONTRIBUIR.
EL **GRAN I GENERAL CONSELL**, EL MAJOR ÒRGAN DE GOVERN DEL REGNE DE MALLORCA, ERA CONTROLAT PER LES **OLIGARQUIES** CIUTADANES, I ENTRE ELLES ES REPARTIEN EL PODER... I LA CORRUPCIÓ.
A MÉS D'UNA GESTIÓ FRAUDULENTA DEL CAPITAL PÚBLIC, ES BASAREN EN LES RENDES PER A SUBSISTIR DAVANT UNA CRISI ECONÒMICA QUE PATÍ LA NOSTRA TERRA EN EL SEGLE XIV... S'APROFITAREN DE LA SITUACIÓ.
A MEM, PENSA UN POC...
BOCÍ A BOCÍ MOS QUEDAREM FORA TERRA... I QUÈ FAREM LLAVORS?
JA ELS SUCAREM AMB IMPOSTOS DIRECTES I EN LES **TALLES**.
HAURÍEM DE TREURE PROFIT DE QUALQUE COSA, NO?
HAURAN DE PAGAR PER TOT EL QUE PRODUEIXEN, IMPORTEN O EXPORTEN, I NOLTROS NO, QUÈ TE PAREIX!
TREBALLEU, QUE COMPRAREM LES TERRES I SEREM LLIURES!
MIRA'LS... NO EN TENEN CAP DE BONA!
DURANT EL SEGLE XIV ELS JURATS DE LA PART FORANA I REPRESENTANTS MENESTRALS DEMANAREN AL REIS UN CANVI DE LEGISLACIÓ ECONÒMICA I REVISIÓ DELS COMPTES DE LA **UNIVERSITAT**, COM LA **PRAGMÀTICA** D'ABELLA DEL 1373 O LA DE TORTOSA DEL 1382.
RES S'ACONSEGUÍ... LES **BANDERIES**, L'EXTORSIÓ I EL **SEGRESTAMENT DE BÉNS** FOREN LA RESPOSTA.
TOT VOSTRE... AI!...
EL SENYOR DIU QUE AQUEST BLAT I PELLS SÓN SEUS, SI PIULES ET COLAREM LA VIDA!
FINS I TOT S'ESPECULAVA AMB EL BLAT I EL SEU PREU EN UN MERCAT NEGRE PROMOGUT PELS PRIVILEGIATS...
7

Lectura 3

L'AGOST DEL 1391 LA POBLACIÓ AÏRADA S'ALÇÀ EN ARMES.
EL GOVERNADOR HAVIA ESTAT ATACAT QUAN PROVÀ D'APAGAR ELS ÀNIMS DELS FORANS I ES REFUGIÀ A CIUTAT... L'EXÈRCIT CAMPEROL VOLIA SANG.
PERÒ DESVIAREN LES CULPES CAP A UN COL·LECTIU QUE FOU ACUSAT INJUSTAMENT.
HAN ESTAT ELS JUEUS! HA ESTAT ELLS! MOS SUQUEN!
POBRES DESGRACIATS... L'HOST FORANA, CEGADA PER LA FÚRIA I EL RANCOR, ENTRÀ A FOC I SANG DINS EL CALL... PERDEREN LA VIDA MÉS DE 300 PERSONES.
LA MATEIXA SORT PATÍ EL CALL D'INCA... LA FALSEDAT ES COBRÀ LES VIDES DELS INNOCENTS, ELS CIUTADANS RESPIRAVEN SEGURS... ELS PAGESOS MÉS TARD SE N'ADONAREN DE L'ENGANY I LA MENTIDA... EL FAT ERA NEGRE COM LA SUTJA DE L'ODI.
9

23. Quin **títol** posaries a aquest text?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

- ☐ A. El repoblament de Mallorca
- ☐ B. El repartiment dels territoris de Mallorca
- ☐ C. La distribució de la societat de Mallorca
- ☐ D. Cobles de la divisió del regne de Mallorca

24. Digues ☒ si les **afirmacions** següents són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**).

	V	**F**
L'illa es va repartir entre els nobles de la conquesta de Jaume III.		
Les classes privilegiades especulaven amb productes bàsics com el blat.		
El poble s'alçà el 1391 contra les mesures legislatives econòmiques.		
El governador va culpar els musulmans de la puja dels impostos.		

0-1-2 ☐

25. Quins **fets històrics** narra aquest fragment del **còmic** *Germanies*?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**2** opcions correctes)

◯ A. La detenció dels menestrals.

◯ B. La conversió forçada de la població mudèjar.

◯ C. La revolta contra les comunitats jueves als calls de Palma i Inca.

◯ D. La repressió dels agermanats per part del rei després de la revolta.

◯ E. L'empitjorament de la sanitat i la seguretat a causa dels atacs pirates.

◯ F. L'augment dels impostos i la càrrega fiscal sobre els menestrals i pagesos.

0-1-2

26. Quina **pintura** pots relacionar amb l'escena de la **darrera vinyeta**?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

☐ A.

☐ B.

☐ C.

☐ D.

27. Marca ☒ l'**opció** correcta.

En aquest còmic trobem les tipologies textuals...

☐ A. ...narrativa i expositiva.

☐ B. ...expositiva i dialogada.

☐ C. ...narrativa i dialogada.

☐ D. ...dialogada i descriptiva.

28. Quina **bafarada** del còmic conté un text que **generalitza negativament** un col·lectiu de **persones**?

Escriu-la a continuació.

0-1

Expressió escrita

29. A continuació, has de fer una redacció d'unes **120 paraules** com a mínim (**15 línies** d'unes 8 paraules cada una aproximadament).

Si n'escrius menys, no es corregirà la teva redacció.

Has de **planificar** el text a l'espai ombrejat que hi ha indicat a la pàgina següent amb el nom ***planificació***.

Després, escriu la redacció dins l'espai que marca el requadre de color.

Al teu institut s'ha obert un debat entorn de l'edat adequada per tenir telèfon intel·ligent. T'ha tocat exposar les opinions dels pares. Llegeix el text següent i explica **què pensen** els **pares**. Escriu un **text expositiu** que reflecteixi aquesta informació; explica quins punts de vista hi ha i en quins arguments es fonamenten.

Expressió escrita

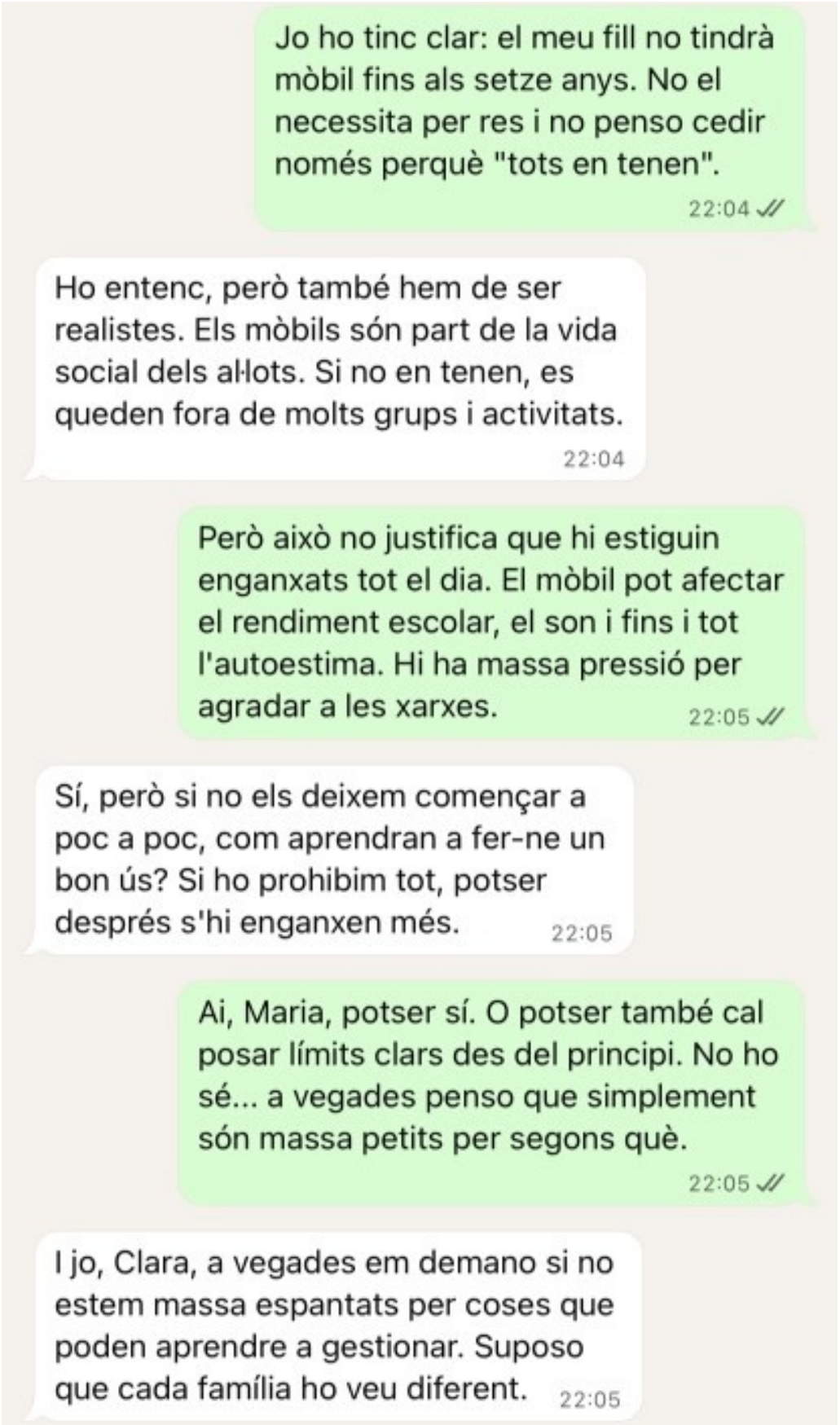

Expressió escrita

Planificació

0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2
29a	29b	29c	29d	29e	29f	29g

0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2	0-1-2
29h	29i	29j	29k	29l	29m	29n

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona: has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Les imatges tractades en aquest document no vulneren els drets de propietat intel·lectual.